

TOIMINTAKERTOMUS 2009

Rahaston toiminta noudatti kertomusvuonna keskeisten toimintojen osalta vakiintuneita muotoja. Poikkeuksena normaaliin toimintaan oli toimiston muutto Eerikinkadulta Annankadulle. Muuton vuoksi toimisto pidettiin suljettuna kesäkuun viimeisen viikon.

HAKEMUKSET

Hakemuksia saapui yhteensä 467 kpl, joka oli 4 % enemmän kuin vuonna 2008. Kasvu kohdistui ensisijaisesti tutkimus- ja kehityshankihakemuksiin. Lukumäärää nosti myös uutena rahoitusmuotona 1.1.2009 käyttöön otettu esitutkimusmääräraha. Rahoitusmuoto on koekäytössä kaksi vuotta, jonka jälkeen tehdään päätös sen tulevaisuudesta. Stipendihakemusten määrä väheni edellisestä vuodesta.

Hankkeita hyväksyttiin 228 kappaletta, joka on 15 % vähemmän kuin vuonna 2008. Hakemusten yhteissumma oli 24,5 miljoonaa euroa, joka on 28 % enemmän kuin vuonna 2008. Hyväksytyjen hankkeiden yhteissumma oli 7,0 miljoonaa euroa, joka on 1,5 % enemmän kuin vuonna 2008. Työturvallisuuskeskukselle maksettu tuki oli 2,75 miljoonaa euroa.

Rahoitusta myönnettiin kaikkiaan 9,7 miljoonaa euroa eli 2 % vähemmän kuin vuonna 2008. Eri määrärahaluokkien saapuneet ja hyväksytyt hankemäärät selviävät oheisesta taulukosta.

Vuonna 2009 saapuneet hakemukset

	ANOTTU		HYVÄKSYTTY		%	
	KPL	EUR (1000)	KPL	EUR(1000)	KPL	EUR
2009						
T&K	201	20936	57	5080	28,4	24,3
KEHITTAV	63	1372	51	1047	81,0	76,3
KO&TI	30	860	15	297	50,0	34,5
STIP	173	1373	105	607	60,7	44,2
SUMMA	467	24541	228	7031	48,8	28,7

Vuoden aikana valmistui 65 tutkimus- ja kehityshanketta, 35 kehittämisavustushanketta, 21 koulutus- ja tiedotushanketta ja 148 stipendihanketta, eli yhteensä 270 hanketta. 25 hanketta peruuntui eri syistä. Vuoden lopussa oli käynnissä 419 hanketta.

Tapaturmavakuutuksen perusteella rahastolle maksettu summa vuonna 2009 oli 10,5 miljoonaa euroa. Tämä muodosti rahaston pääasiallisen tuoton.

Tämä tuotto on kehittynyt viime vuosina seuraavasti (milj. euroa):

2009	2008	2007	2006	2005
10,5	11,2	10,9	10,2	9,5

Rahaston tukema toiminta oli yhteensä 9,7 miljoonaa euroa. Summassa on otettu huomioon rahastolle palautuneet määrärahat 0,3 miljoonaa euroa. Toimiston kulut olivat 1,7 miljoonaa euroa eli hieman yli talousarviossa esitetyn 1,6 miljoonaa euroa. Summassa on otettu huomioon EU-hankkeiden maksama kulukorvaus 107 811 euroa. Poikkeama talousarviosta on saman suuruinen kuin edellisellä vuonna. Vuoden 2009 poikkeama aiheutui pääosin toimiston muuttokustannuksista sekä 1.7.2009 alkaen kohonneista vuokratuloista. Nämä kulut eivät olleet tiedossa vuoden 2009 talousarviota tehtäessä.

Tilanne sijoitusmarkkinoilla helpottui edellisestä vuodesta. Sijoitusten arvonalennuksia kirjattiin vain 3000 euroa ja myyntitappioita toteutui 52 000 euroa. Arvonpalautuksia kirjattiin 0,7 miljoonaa euroa. Sijoitusrahastoista maksettiin tuottoja 0,6 miljoonaa euroa. Näin ollen sijoitusten vaikutus tulokseen oli +1,3 miljoonaa euroa. Tämä on 10,1 % sijoitusten ja kassavarojen summasta. Markkina-arvoilla mitattuna kehitys oli 10,7 %.

Rahaston pääomaa on hyväksytyn sijoitusstrategian mukaisesti sijoitettu rahastoihin, joiden normaali osakepaino on 40 %. Aikavälillä 1.1.1998 - 31.12.2008 tämä strategia tuotti keskimäärin 3,5%, mikä ei vastannut asetettua 6 %:n tavoitetta. Hallitus pudotti toukokuun kokouksessaan pitkän aikavälin tuottotavoitteen 5 %:iin. Vuoden lopussa osakepaino vaihteli eri salkunhoitajilla 26 %:n ja 39 %:n välillä. Informointia hallitukselle tehostettiin siten, että jokaiseen hallituksen kokoukseen laadittiin sijoitusten yhteenvetoraportti. Salkunhoitajiin pidettiin aktiivisesti yhteyttä.

Rahaston oma pääoma oli vuoden alussa 1,2 miljoonaa euroa. Tilivuoden tuloksen ollessa 0,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen kasvoi oma pääoma 1,7 miljoonaan euroon. Tämä summa ylittää hallituksen asettaman tavoitteen.

HALLITUKSEN ESITYS VALTUUSTOLLE KOSKIEN VUODEN 2009 YLIJÄÄMÄN KIRJAAMISTA

Työsuojelurahaston hallitus esittää valtuustolle, että vuoden 2009 tilinpäätöksen ylijäämä 530 497,56 euroa kirjataan käyttörahaston lisäykseksi.

MUUT TÄRKEÄT TAPAHTUMAT JA KEHITYSTOIMENPITEET

Vuosi 2009 oli rahaston 30-vuotisjuhlavuosi. Helsingissä 12.5.2009 pidettyyn juhlavuoden päätapahtumaan osallistui noin 250 henkilöä. Rahasto myönsi juhlassa 6 kpl tunnustusstipendejä ansioituneille tutkijoille.

Toinen merkittävä juhlavuoteen liittynyt työ oli Kasvu yhteistoimintaan -historiikin tuottaminen yhdessä Työturvallisuuskeskuksen, Työttömyysvakuutusrahaston ja Koulutusrahaston kanssa. Teos julkistettiin 17.11.2009 Helsingissä pidetyssä tilaisuudessa.

Juhlavuoden lisäksi merkittävä työllistäjä oli tarjouskilpailun järjestäminen uuden julkaisujärjestelmän toimittajasta. Sopimus solmittiin lokakuussa Ch5 Finland Oy:n kanssa. Valmistuessaan vuonna 2010 järjestelmä helpottaa toimiston työprosesseja monelta osin.

VIESTINTÄ

Työelämän kehittämisen erikoislehti Telman tuottamista yhdessä Työturvallisuuskeskuksen kanssa jatkettiin. Lehden alun perin suunniteltu levikki oli 60 000 kpl, mutta vuoden 2009 lopussa levikki oli jo 117 000 kappaletta. Lehti ilmestyi normaaliin tapaan neljä kertaa. Lehden päätoimittajaksi siirtyi 1.1.2009 rahaston toimitusjohtaja Kenneth Johansson.

Tuotettiin Työsuojelurahaston toimintaa esittelevä vuosijulkaisu Työ paremmaksi.

Tutkimus tutuksi -tilaisuuksia, joissa käsitellään rahaston ajankohtaisia tutkimushankkeita, järjestettiin vuoden aikana 8 kappaletta.

Hankkeiden vastuuhenkilöille järjestettiin kertomusvuonna yksi mediaviestintävalmennus.

YHTEISTOIMINTA

Yhteistyötä jatkettiin erityisesti Työturvallisuuskeskuksen kanssa. Jatkuva yhteydenpito STM:n työsuojeluosastoon ja TYKES ohjelmaan jatkui.

Rahasto osallistui vuoden aikana asiantuntijajäsenenä Tuottavuuden pyöreän pöydän toimintaan. Tähän liittyvänä toimenpiteenä rahasto tilasi ja julkaisi dosentti Jari Hakasen Työterveyslaitoksella laatiman selvityksen ”Työn imua, tuottavuutta ja kukoistavia työpaikkoja? - kohti laadukasta työelämää”. Selvitys julkaistiin Tuottavuusyhteistyöseminaarissa 16.3.2009 Helsingissä.

Työsuojelurahasto osallistui SITRAn ja STM:n organisoiman Työelämäpalkintorahaston johtoryhmän työhön.

Kansainvälisiä yhteistyösuhteita ylläpidettiin Euroopan työterveys- ja turvallisuusvirastoon Bilbaossa sekä tuottavuusjärjestö EANPC:hen. Vuoden lopussa siirrettiin EANPC:n virallinen jäsenyys Suomen osalta Työsuojelurahastolta Työturvallisuuskeskukselle. EANPC:n hallituksen kokouksiin ja seminaareihin on molemmilla organisaatioilla entiseen tapaan osallistumisoikeus.

Rahasto osallistui edelleen vuonna 2004 käynnistettyyn EU-rahoitteiseen WORK-IN-NET -hankkeeseen koskien työelämän tutkimuksen rahoitusta Euroopassa. Niin ikään rahasto osallistui toiseen työterveys- ja turvallisuustutkimusta koskevaan verkostoon NEW OSH-ERANET, joka käynnistyi vuonna 2006. Näissä hankkeissa käynnistyi eräisiin aihepiireihin kohdistuvia Euroopan laajuisia yhteishakuja, joista rahastolle tuli yhteensä 8 määräraha hakemusta vuonna 2009.

HALLINTO

Hallitus kokoontui vuoden aikana 10 kertaa. Valtuuston sääntömääräinen kokous pidettiin 26.11.2009. Lisäksi valtuusto piti ylimääräisen kokouksen 30-vuotisjuhlaseminaarin yhteydessä 12.5.2009. Tieteellinen asiantuntijaryhmä kokoontui 2 kertaa hakemusten arviointia varten. Vuosiraportti STM:lle toimitettiin 27.4.2009.

HENKILÖSTÖ

Toimiston henkilöstöön kuului kuusi vakituista henkilöä. Uutena toimitusjohtajana aloitti 1.1.2009 tekniikan lisensiaatti Kenneth Johansson. Lisäksi Peter Rehnström toimi 1.1-31.5.2009

rahastossa puolipäivätoimisena erikoisasiantuntijana. Hänen päätehtävinään oli perehdyttää uusi toimitusjohtaja tehtäviinsä sekä osallistua ”Kasvu yhteistoimintaan” historiikkityöryhmän työhön. Rehnström toimi myös rahaston edustajana Euroopan tuottavuusyhdistysten liiton (EANPC) toiminnassa. Henkilöstön keski-ikä oli vuoden lopussa 51,5 vuotta. Henkilöstön osaamista ja jaksamista tuettiin työterveyshuollon, virkistystoiminnan ja henkilökohtaisten koulutus- ja kehittämistoimenpiteiden avulla.

ARVIO TYÖSUOJELURAHASTON TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Työsuojelurahaston toiminta perustuu työsuojelurahastolakiin. Tulot muodostuvat pääsääntöisesti Tapaturmavakuutuslaitosten liiton keräämästä tapaturmavakuutukseen perustuvasta työsuojelumaksusta.

Vuodelle 2010 on talousarviossa ennakoitu 9,1 miljoonan euron työsuojelumaksun kertymä. Sijoitusten tuotoiksi on arvioitu 0,4 miljoonaa euroa. Menoista on talousarviossa päätetty varata Työturvallisuuskeskuksen tukemiseksi 2,75 miljoonaa euroa. Toimiston ja hallinnon menoja varten on talousarviossa varattu 1,5 miljoonaa euroa. Muilta osin menot määräytyvät vuonna 2010 tehtävistä määrärahapäätöksistä, joita varten on varattu talousarviossa 5,9 miljoonaa euroa. Näillä oletuksilla käyttörahasto pienenee vuoden 2010 aikana 0,6 miljoonaa euroa arvoon 1,1 miljoonaa euroa.

Yliopistolain uudistuksen myötä rahaston on varauduttava myös yliopistojen omien määrärahakemusten tuloon. Potentiaalisten rahoitusta hakevien joukko kasvaa siten merkittäväällä kohderyhmällä.

Muita tulevana vuonna huomioon otettavia muutoksia toimintaympäristössä ovat Tekesin entisen Tykes -ohjelman uudelleen organisointi sekä suurimpien hakijoiden siirtyminen ns. kokonaiskustannusrakenteeseen hankkeidensa rahoittamisessa.

Henkilöresurssien kannalta merkittäviä haasteita ovat julkaisujärjestelmän uusiminen, samassa yhteydessä toteutettava henkilörekisterin uudistaminen, sähköisen haun ja raportoinnin kehittäminen sekä koko toimintavuoden jatkuva EU-projekti NEW-OSH-ERA.

Kertomusvuoden aikana käytiin Valtiokonttorin aloitteesta keskustelua valtion työsuojelurahaston yhdistämisestä Työsuojelurahastoon. Keskustelu jatkuu tulevana vuonna.